

Digitalis lutea

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam '*Digitalis*' werd in 1542 aan de plant gegeven door de Duitse botanicus Leonhard Fuchs. De naam is afgeleid van het Latijnse '*digitus*' (vinger) of '*digitale*' (vingerhoed), een verwijzing naar de vorm van de bloemkroon, die perfect op een vingerhoed of een vinger past, vandaar de Nederlandse naam Vingerhoedskruid. De soort aanduiding '*lutea*' is eveneens afkomstig uit het Latijn en betekent eenvoudigweg 'geel', wat direct verwijst naar de kenmerkende bloemkleur van deze soort.

Taxonomie

- Rijk: *Plantae* (Planten)
- Orde: *Lamiales*
- Familie: *Plantaginaceae* (Weegbreeffamilie)
– Vroeger ingedeeld bij de *Scrophulariaceae* (Helmkruidfamilie).
- Geslacht: *Digitalis* (Vingerhoedskruid)
- Soort: *Digitalis lutea* (Geel vingerhoedskruid)

Synoniemen

Een botanisch synoniem dat af en toe wordt genoemd is *Digitalis eriostachya*. De meest gebruikelijke Nederlandse naam is Geel vingerhoedskruid of Giele dopkeblom (Fries).

Foto: Piet Kok

Eventuele variëteiten en cultivars

Digitalis lutea is een sterke soort die veelal in zijn pure vorm wordt gekweekt en minder vaak voorkomt in de vorm van specifieke cultivars dan de paars-roze *D. purpurea*. De soort zelf is echter al zeer gewild vanwege zijn elegante, zachtgele kleur en zijn neiging om langer te leven dan veel van zijn tweejarige familieleden. Er zijn geen wijdverspreide, commerciële cultivars bekend voor deze specifieke soort, maar het is een van de meest doorlevende en winterharde *Digitalis*-soorten, die een goed alternatief vormt voor de kortlevende soorten.

Familie

De plant behoort tot de familie *Plantaginaceae* (Weegbreefamilie).

Hoogte

De hoogte van *Digitalis lutea* varieert tussen 60 en 160 centimeter, afhankelijk van de standplaats en de groeiomstandigheden. De meeste planten bereiken een volwassen hoogte van ongeveer 80 tot 100 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur is lichtgeel, zachtgeel of citroengeel. De bloemen zijn buisvormig en kleiner dan die van bijvoorbeeld *D. purpurea*, zonder de kenmerkende bruine vlekken aan de binnenkant die bij veel andere *Digitalis*-soorten voorkomen. De bloemen staan in dichte, naar één zijde gekeerde trossen of aren.

Bladkleur

Het blad is glanzend donkergroen. De bladeren zijn lancetvormig-langwerpig, versmald aan de voet en vormen een opvallende bladrozet in het eerste jaar. De plant is vaak wintergroen of semi-wintergroen.

Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in de zomermaanden, van juni tot en met augustus. De bloei is langdurig.

Standplaats

Digitalis lutea gedijt het beste op een plaats in de halfschaduw, zoals aan de bosrand, maar kan ook volle zon verdragen mits de grond voldoende vochtig blijft. De bodem dient humusrijk, goed doorlatend en bij voorkeur kalkrijk te zijn. De plant is relatief tolerant ten opzichte van de grondsoort en kan zelfs in diepe schaduw tussen bomen en struiken groeien, zolang de grond maar niet te droog is.

Herkomst

De plant is van nature inheems in Midden- en West-Europa, voornamelijk in berggebieden. De groeiplaatsen zijn vaak bosranden, struwelen, kapvlakten en kalksteengroeven.

Soort gewas

Dit is een kortlevende vaste plant (*perennial*) of een tweejarige plant. In tegenstelling tot de meeste andere *Digitalis*-soorten is *D. lutea* vaak meer doorlevend en heeft de neiging om een langere levensduur te hebben. Hij zaait zich bovendien makkelijk uit.

Vermeerderingswijze

De plant vermeerdert zich voornamelijk door uitzaaiing. Zaden kunnen direct na de oogst worden gezaaid. Het is belangrijk om enkele bloemstelen te laten staan voor zaadvorming om de plant in de tuin te behouden. Vermeerdering door deling is, net als bij andere *Digitalis*-soorten, niet aan te raden omdat de plant een penwortel heeft en na de bloei afsterft.

Klimaatzone

Digitalis lutea is goed winterhard en wordt over het algemeen ingedeeld in USDA-winterhardheidszone 5 (tot ongeveer -23°C), en is in sommige bronnen zelfs ingedeeld in zone 4.

Insecten

Het Geel vingerhoedskruid is een waardevolle plant voor insecten. De buisvormige bloemen zijn een belangrijke nectarbron en worden druk bezocht door hommels, die de klokvormige bloemen binnendringen om bij de nectar te komen. De plant is, zoals alle *Digitalis*-soorten, zeer giftig voor mens en dier door de aanwezigheid van hartglycosiden zoals digitaline.

Bronvermelding

<https://wilde-planten.nl/geelvingerhoedskruid.htm>

https://appeltern.nl/nl/tuinadvies/plantenencyclopedie/digitalis_lutea_geel_vingerhoedskruid

<https://tuinseizoen.com/digitalis-lutea/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Digitalis</i> (Latijn: 'vingerhoed', naar de bloemvorm); <i>lutea</i> (Latijn: 'geel').
Taxonomie	Familie: <i>Plantaginaceae</i> (Weegbreefamilie), Geslacht: <i>Digitalis</i> , Soort: <i>Digitalis lutea</i> .
Synoniemen	<i>Digitalis eriostachya</i> , Geel vingerhoedskruid.
Variëteiten en cultivars	De soort wordt voornamelijk in zijn pure vorm gekweekt; geen wijdverspreide cultivars.
Familie	<i>Plantaginaceae</i> (Weegbreefamilie).
Hoogte	60 tot 160 centimeter (meestal 80-100 cm).
Bloemkleur	Lichtgeel, zachtgeel of citroengeel; buisvormig, zonder vlekken.
Bladkleur	Glanzend donkergroen, lancetvormig, vormt bladrozet.
Bloeiperiode	Juni tot en met augustus.
Standplaats	Halfschaduw tot volle zon (mits vochtig), humusrijke, goed doorlatende en kalkrijke grond.
Herkomst	Midden- en West-Europa, voornamelijk berggebieden.
Soort gewas	Kortlevende vaste plant (<i>perennial</i>) of tweejarige plant; doorlevender dan andere <i>Digitalis</i> -soorten.
Vermeerderingswijze	Door zelfzaaiing (zaad); deling is niet aan te raden.
Klimaatzone (usda-zones)	Zones 5 (tot (tot -23 °C)) en soms 4.
Insecten	Trekt hommels aan (belangrijke nectarbron); zeer giftig bij inname.